

ODBOR SPRÁVNÍCH ČINNOSTÍ

Oddělení dopravy a přestupkového řízení
náměstí T. G. Masaryka 42/3, 690 81 Břeclav

Č. j.: MUBR 64316/2024

Břeclav dne 26.5.2024

Sp. zn.: MUBR-S 25194/2024 ODPŘ

Oprávněná úřední osoba: Mgr. Jana Létalová

☎ +420 519 311 430, e-mail: jana.letalova@breclav.eu

Macoun

Městský úřad v Břeclavi, odbor správních činností, jako věcně a místně příslušný silniční správní úřad (dále jen „správní orgán“) podle § 40 odst. 4 písm. a) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PK“) a podle ustanovení podle § 154 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě žádosti podané panem Macounem, vydává tímto

osvědčení**o existenci veřejně přístupné účelové komunikace,**

ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zákona o PK, **na pozemcích parc.č. 398/1, 398/14, 385/142, 382/5, 385/229, 385/230, 385/227, 385/226, 385/225, 385/217, 385/216, 383, 385/232 pro k.ú. Břeclav v délce cca 376 m** (dále též „VÚPK“), zaznamenanou v příloze tohoto osvědčení, jejímiž vlastníky jsou dle dálkového přístupu k údajům z evidence katastru nemovitostí:

- 1) 398/1 – Vavrečan
- 2) 398/14 – Vavrečan
- 3) 385/142 – Macoun
- 4) 382/5 – Macoun
- 5) 385/229 – Vavrečan
- 6) 385/230 – Vavrečan
- 7) 385/227 – Bártová, Bařinová, Chorvát, Semíková
- 8) 385/226 – Akai, Benada, Opluštil
- 9) 385/225 – Puldová
- 10) 385/217 – Baránková, Barnet, Poulová, Valenta
- 11) 385/216 – Opluštil
- 12) 383 – Mikuličová
- 13) 385/232 – Vavrečan

Odůvodnění**I. Popis průběhu řízení**

Správní orgán obdržel dne 24.2.2024 pod č.j. MUBR 25194/2024 žádost pana Macouna, nar. , o vydání osvědčení o existenci veřejně přístupné účelové komunikace na pozemcích výše uvedených vlastníků parcelních čísel: 398/1, 398/14, 385/142, 382/5, 385/229, 385/230, 385/227, 385/226, 385/225, 385/217, 385/216, 383, 385/232 a 493/7 pro k.ú. Břeclav (VPÚK), která je dopravně napojena na místní komunikace v křižovatce ulic Haškova a Fibichova ve městě Břeclav.

Dne 18.4.2024 č.j. MUBR 50420/2024, dne 19.4.2024 č.j. MUBR 50421/2024 a dne 22.4.2024 č.j. MUBR 50625/2024 byla správním orgánu doručena doplnění k podané žádosti s rozšířením vyjádření o další účastníky řízení – resp. vlastníky pozemků předmětné VPÚK:

1. Macoun – doplnění původní žádosti č.j. MUBR 50421/2024: „...abych osvědčil že se jedná o VPÚK, komunikace se nachází v Břeclavi od rohu ulic Fibichova-Haškova směrem k hrázi odlehčovacího ramene Dyje a vede přes pozemky (viz výše uvedené) v k.ú. Břeclav.... tato komunikace je od nepaměti stále znatelnou cestou v terénu a nemění svůj průběhv platném ÚP města Břeclav je tato vedena v různých částech jako polní a lesní cesta, cyklostezka, místní komunikace a veřejné prostranství....tato VPÚK od nepaměti spojuje nemovitosti v dané lokalitě navzájem a je jedinou napojovací cestou na MK Fibichova a Haškova. Z žádného jiného směru se k nemovitostem v této lokalitě nelze dostat z jiné místní komunikace. Tím pádem je v zájmu všech vlastníků pozemků, přes které cesta vede, aby byla VPÚK. I přesto, že v průběhu času se měnili vlastníci výše uvedených parcel, přes které tato cesta vede, nebyla nikdy nijak uzavřena ani nebylo nijak nikdy bráněno v jejím užívání veřejností. Z těchto důvodů je jasné, že i souhlas vlastníků pozemků, přes které cesta vede, s užíváním neomezeným okruhem osob (veřejností, byl udělen konkludentně). Vlastníci cesty nikdy nevyloučili její veřejné (obecné) užívání k průchodu nebo průjezdu. Od doby, kdy jsme se s rodiči nastěhovali do RD Fibichova (rok 1981) si pamatují, že tato cesta již existovala. To může dosvědčit i moje matka Macounová, nar. a spousta dalších obyvatel – pamětníků zde žijících (mohu kdykoliv jejich svědectví doložit) tzn., že cesta existuje určitě více než 40 let. Těžko lze zjistit, odkdy přesně. Jsem jeden z vlastníků dotčených pozemků – č. 385/142 a 382/5 v k.ú. Břeclav, přes které vede cesta, a souhlasím s tím, aby i nadále sloužila jako VPÚK.“
2. Opluštil, nar. – připojil pod podané doplnění p. Macouna vyjádření: „...jako vlastník a spoluvlastník dotčených pozemků parc.č. 385/216 a 385/226 v k.ú. Břeclav, souhlasím s tímto tvrzením (doplněním žádosti) p. Macouna . Souhlasím, aby cesta i nadále sloužila jako VPÚK.“
3. Akai, nar. , č.j. MUBR 50420/2024 - připojil pod podané doplnění p. Macouna vyjádření: „...jako vlastník (spoluvlastník) dotčeného pozemku parc.č. 385/226 v k.ú. Břeclav souhlasím s tímto tvrzením (doplněním žádosti) p. Macouna Souhlasím, aby cesta i nadále sloužila jako VPÚK.“
4. Puldová, nar. , č.j. MUBR 50625/2024 - připojila pod podané doplnění una vyjádření: „...jako vlastník dotčeného pozemku parc.č. 385/225 v k.ú. Břeclav souhlasím s tímto tvrzením (doplněním žádosti) p. Macouna . Souhlasím, aby cesta i nadále sloužila jako VPÚK.“

Správní orgán dne 24.4.2024 pod č.j. MUBR 50550/2024 zaslal všem vlastníkům dotčených parcel žádost o vyjádření se k podané žádosti, resp. vyjádření souhlasu nebo nesouhlasu s vydáním osvědčení o existenci VPÚK na uvedených pozemcích. Termín lhůty byl dán do 10.5.2024.

V původní podané žádosti p. Macouna byl uveden také pozemek parc.č. 493/7 k.ú. Břeclav v majetku ČR s právem hospodařit Povodí Moravy. Tento byl v návrhu žádosti na zařazení do VPÚK správním orgánem vyloučen a není posuzován jako VPÚK. Správní orgán obdržel dne 29.4.2024 č.j. MUBR 54663/2024 stanovisko Povodí Moravy, provoz Břeclav, ve kterém sdělují, že tato parcela je součástí stavby ochranné protipovodňové hráze řeky Odlehčovací rameno Dyje a nyní se zde nachází odvodňovací kanál. Nesouhlasí s tím, aby byl pozemek prohlášen za VPÚK; tedy cesta VPÚK končí před touto parcelou č. 493/7 k.ú. Břeclav.

Dne 6.5.2024 č.j. MUBR 58103/2024 byl do spisu založen Záznam o telefonním hovoru mezi volajícím panem Barnetem , který je spoluvlastník pozemku parc.č. 385/217 k.ú. Břeclav, a správním orgánem. Požádal o vysvětlení, co se tím rozumí - VPÚK, vydání osvědčení o její existenci apod. Po hovoru odpověděl: „...vše jsem pochopil, samozřejmě souhlasím, aby tato cesta byla veřejná a sloužila tak, jak je tomu několik desítek let. Písemně již nic psát nebudu, souhlasím se sepsáním telefonního záznamu, který provedete...“.

Dne 6.5.2024 č.j. MUBR 58842/2024 podal pan Vavrečan, nar. , žádost o prodloužení stanovené lhůty s vyjádřením: „...obdržel jsem vaši žádost o vyjádření k ustanovení veřejně přístupné účelové komunikace na mých pozemcích 398/1, 398/14 a 385/22. Vyjadřuji tímto nesouhlas s vydáním osvědčení pro VPÚK tak, jak navrhuje vaše žádost (včetně přílohy). S ohledem na to, že budu z důvodů pracovních mimo své

bydliště až do 10.6.2024, žádám, abymi pro mé zdůvodnění byla stanovena přiměřená lhůta ...s ohledem na skutečnost, že si k tomu potřebuji opatřit velké množství podkladů, důkazů i z archivních zdrojů a ty následně zpracovat pro váš úřad. Navrhovaná VPÚK zasahuje svým řešením do vztahů a práv a odpovědnosti v celé lokalitě Na Splavem. Nevyřešené vztahy vlastnické a uživatelské, nepovolené stavby, neoprávněné užívání nemovitostí a jiné skutečnosti této lokality stále trvají z důvodu dlouhodobé opakované nečinnosti a nesprávných úředních postupů Městského úřadu Břeclav. Správní řízení nejsou dosud ukončenažádám předběžně o stanovení lhůty nejméně do 30.6.2024“.

II. Právní úprava

Řízení o vydání osvědčení o existenci veřejně přístupné účelové komunikace je veřejnoprávní řízení, které je upraveno platným zněním Správního řádu č. 500/2004 Sb., a platného znění zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích. V průběhu řízení je třeba prokázat, zda na posuzovaném pozemku vůbec existuje pozemní komunikace ve smyslu § 2 zákona o PK. Pokud je prokázáno, že existuje, pokračuje se v řízení.

III. Argumentace důkazů

Zákon o PK upravuje právní režim pozemních komunikací. Obecné užívání pozemních komunikací není institutem soukromého práva, ale jde o veřejnoprávní oprávnění, které nelze omezit na základě jednostranných úkonů subjektů práva. Toto užívání - veřejné, se neopírá o občanskoprávní předpisy, ale o zákon o PK. Správní orgán se seznámil s místem předmětu správního řízení; při rozhodování vycházel ze zákona o PK, ustálené platné judikatury a řídil se i názorem veřejného ochránce práv. Pro vydání osvědčení správní orgán nehodnotil jednotlivé důkazy samostatně, ale v rámci celého kontextu správního řízení, přičemž se zabýval a zkoumal, zda jsou splněny čtyři znaky pro určení veřejně přístupné účelové komunikace: patrnost cesty v terénu, účel cesty dle zákona o PK, souhlas vlastníka/ů s obecným užíváním a nutná komunikační potřeba. Správní orgán vycházel z důkazů účastníků řízení a také si opatřil a provedl důkazy i sám místním šetřením a využitím dálkového přístupu k údajům z katastru nemovitostí.

1/ Patrnost cesty v terénu

Znak patrnosti cesty v terénu byl naplněn a není ničím zpochybnitelný. Správní orgán v první řadě zkoumal, existuje-li zde vůbec dopravní cesta ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o PK: „...*pozemní komunikace je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci...*“, která je užívána v režimu obecného užívání podle § 19 uvedeného zákona „...*obecné užívání účelové pozemní komunikace spočívá v možnosti blíže neurčeného okruhu osob tuto komunikaci bezplatně užívat, a to způsobem obvyklým a k účelům, ke kterým je tato komunikace určena...*“. Účelová komunikace nemusí mít zpevněný povrch, nemusí být ani stavbou ve smyslu občanskoprávním, tedy samostatnou věcí, kterou by bylo možné vlastnit odděleně od pozemku pod ní. Z uvedeného vyplývá, že ze zákona je taková pozemní komunikace účelovou komunikací, která splňuje znaky uvedené v § 7 odst. 1 zákona o PK, a stává se jí tedy ze zákona, aniž by bylo třeba o její kategorizaci vydávat správní rozhodnutí. Rovněž není rozhodné, zda je či není účelová komunikace vymezena geometrickým plánem. Veřejná přístupnost cesty ještě sama o sobě nečiní komunikací veřejnou. Podstatné pro určení veřejné přístupnosti je, zda je komunikace třetími osobami užívána.

Z místního šetření jednoznačně vyplývá znatelnost VPÚK v terénu: cesta je dána prostorovým vymezením s nezpevněným povrchem, travnatým, místy blátivým, jsou zde vidět zřetelně vyjeté stopy od vozidel, vyšlapaná cesta, která je prokazatelně užívána cyklisty a chodci a motorovými vozidly, tvar a trasování situačně odpovídá veřejně přístupné účelové komunikaci pro obecné užívání v této lokalitě.

2/ Znaky účelové komunikace - plnění účelu cesty dle zákona o PK

Správní orgán konstatuje, že tento znak byl naplněn. Definice účelové komunikace je obsažena v ust. § 7 odst. 1 zákona o PK. VPÚK slouží k přímému napojení přilehlých pozemků a nemovitostí, které jsou ve vlastnictví účastníků řízení a dalších subjektů v této části lokality. Jedná se zejména o zahrádkářskou osadu a pozemky, z nichž některé jsou určeny pro budoucí výstavbu rodinných domů.

O zařazení pozemku nebo jeho části do kategorie účelové komunikace se nevydává správní rozhodnutí. Účelovou komunikací se příslušná část pozemku stává přímo ze zákona, pokud je užívána jako dopravní cesta pro vozidla i chodce a slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí, ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských

a lesních pozemků. Z právní úpravy lze dovodit, že daná pozemní komunikace má charakter účelové pozemní komunikace (§ 2 odst. 1 zákona o PK) a současně pojmové znaky účelové komunikace vymezené v § 7 zákona o PK.

3/ Souhlas vlastníka s obecným užíváním

Při posuzování tohoto znaku vycházel správní orgán jednak ze soudní judikatury a rovněž z podkladů ze spisu. Správní orgán v zaslané žádosti účastníkům řízení o vyjádření se k dané záležitosti mj. uvedl, že v případě neobdržení písemného vyjádření souhlasu/nesouhlasu (s odůvodněním, proč tomu tak není nebo nemá být), má se za to, že dotčený účastník – vlastník pozemku souhlasí s vydáním osvědčení. Do doby vydání tohoto osvědčení obdržel správní orgán písemný souhlas a jeden telefonní od těch, co jsou uvedeni v I. popisu řízení; jedinou námitkou a nesouhlas s vydáním osvědčení, ne však s vyjádřením nesouhlasu s určením nejen jeho pozemků, jako VPÚK, zaslal p. Vavrečan. Odůvodnil to potřebnou delší lhůtou pro doložení dokladů k dané problematice a probíhajícími jinými správními řízení, jak uvedl a je uvedeno v I. popisu řízení. Tuto námitku správní orgán zamítá jako neopodstatněnou. Prodloužení lhůty pro doložení podkladů z důvodů nevyjasněných vlastnických vztahů a neskončených jiných správních rozhodnutí správní orgán zamítá, neboť tyto dle soudu správního orgánu nemají vliv na rozhodování v této věci, což dále odůvodňujeme.

Pozemní komunikace ve stávajícím uspořádání, tj. na pozemcích parc.č. 398/1, 398/14, 385/142, 382/5, 385/229, 385/230, 385/227, 385/226, 385/225, 385/217, 385/216, 383, 385/232 pro k.ú. Břeclav ve městě Břeclav, je historicky vzniklá a dlouhodobě užívána. Komunikace je v současné době bez omezení veřejného přístupu a v době zahájení jejího užívání a po celou dobu užívání jako VPÚK nebylo zjištěno žádné aktivní jednání ze strany kteréhokoliv účastníků řízení - vlastníků pozemků i jejich právních předchůdců. Z uspořádání komunikace vyplývá, že byla v průběhu času udržována a upravována tak, aby minimálně plnila požadovanou funkci přístupu a příjezdu k přilehlým nemovitostem, s čímž museli být vlastníci pozemků v průběhu času srozuměni. Na základě všech zjištěných a posouzených skutečností správní orgán potvrdil, že průběh této cesty (VPÚK) je nesporný, po desítky let byl příjezd i přístup ze strany veřejnosti po jejich parcelách nerušeně trpěn, což žádná ze stran nerozporuje. Správní orgán se zabýval předně otázkou existence této VPÚK tzv. „od nepaměti“, tedy zda je nadevší pochybnost prokázáno užívání této komunikace jako veřejně přístupné účelové komunikace. Při řešení této otázky vycházel z vyjádření žadatele a dalších osob – některých vlastníků předmětných pozemků, kteří potvrdili existenci VPÚK minimálně 40 let zpětně.

Správní orgán dospěl k závěru, že předmětné pozemky jsou užívány jako VÚPK dávno před účinností zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, kdy žádný z vlastníků (i předešlých) neprojevil nesouhlas s již danou existencí dané VÚPK. Jestliže vlastník v minulosti, kdy pozemek začal sloužit jako účelová komunikace, s tímto nevyslovil kvalifikovaný nesouhlas, jde o účelovou komunikaci vzniklou ze zákona (judikát 5 As 27/2009-66). V případě nesouhlasu jde vždy o aktivní jednání ze strany vlastníka pozemku, na němž se nachází veřejně přístupná účelová komunikace. Po desítky let byl a je přístup a příjezd do této lokality nerušeně akceptován neomezenému okruhu osob - veřejnosti. A to zejména i proto, že přes pozemek parc. č. 493/7 v k.ú. Břeclav ve správě Povodí Moravy, byl je veden jako část vodního díla a není součástí osvědčované VPÚK, je zde propojení s hrází řeky Dyje, která má asfaltový povrch za účelem využití pro cyklo sport (in-line, jízda na kole) nebo procházky obyvatel a návštěvníků města. Z rozsudku NSS 2 As 44/2011 Sb., vyplývá, že při nesporném prokázání souhlasu, byť konkludentního (tzv. mlčky), s veřejným užíváním veřejně přístupné účelové komunikace, vlastník fakticky „věnoval“ tuto komunikaci do veřejného užívání, tím aktivoval režim obecného užívání a tudíž není oprávněn následně svévolně jej omezovat nebo rušit.

K naplnění jednoho z právních znaků veřejně přístupné účelové komunikace postačí existence konkludentního souhlasu vlastníka pozemku s jeho veřejným užíváním právě formou existence veřejně přístupné účelové komunikace na svém pozemku a strpěním jeho užívání.

Třetí znak je těmito skutečnostmi naplněn.

4/ Nutná komunikační potřeba

Správní orgán zkoumal, zda je v daném případě splněna podmínka komunikační nezbytnosti a zdali neexistuje jiná alternativa dopravní obsluhy pro řešenou oblast. Judikatorně dovozenou podmínkou pro vznik veřejně přístupné účelové komunikace je též existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby. Podle Ústavního soudu, zjednodušeně řečeno, existují-li jiné způsoby, jak dosáhnout sledovaného cíle, tj. zajištění komunikačního spojení nemovitostí, aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením

vlastnického práva přednost těmto jiným způsobem. Dopravní potřeba je zde konkrétní, vyčíslená parcelními čísly pozemků, na kterých se nachází předmětná VPÚK.

Spojnice pro vlastníky nemovitostí je dalším nezpochybnitelným znakem veřejně přístupné účelové komunikace. Je naprosto zřejmé, že vlastníci okolních nemovitostí tuto řešenou komunikaci (VPÚK) využívají k obhospodařování svých nemovitostí a jejich napojení na přilehlé místní komunikace v ul. Haškova a Fibichova ve městě Břeclavi. V projednávaném případě se na dotčených pozemcích VPÚK nachází historicky dlouhodobě veřejně užívaná dopravní cesta. Po daném území se nenachází žádná jiná odpovídající alternativní cesta zajišťující přístup k přilehlým nemovitostem ani jiné jejich napojení na místní nebo jinou účelovou komunikaci a rovněž zajišťující obslužnost v této lokalitě.

Z hlediska popisu umístění VPÚK se tato nachází (z pohledu příjezdu z místních komunikace Haškova – Fibichova): 1/ po levé straně je ohraničena dvorními trakty a zahradami stávající rodinné zástavby z ulice Fibichova (od 80.let minulého století) a za nimi dalšími polními pozemky; 2/ po pravé straně k VPÚK přiléhá zahrádkářská osada (od 70. let minulého století) a pozemky pro plánovanou výstavbu, které jsou z její další strany ohraničeny vodním dílem – hrází řeky Dyje, propojené právě na předmětnou VPÚK přes pozemek ve správě Povodí Moravy parc.č. 493/7 v k.ú. Břeclav.

Správní orgán posoudil, že v tomto případě neexistuje alternativa jiného dopravního přístupu do dané lokality. Předmětná VPÚK je jedinou pozemní komunikací, která danou část území obsluhuje. Tuto podmínku správní orgán považuje za naplněnou.

IV. Shrnutí

Osvědčení je úkonem správního orgánu v souladu s ust. § 154 správního řádu, kterým jsou potvrzeny skutečnosti v něm uvedené. Tento typ správního aktu nezakládá, tj. neruší ani nemění práva a povinnosti adresátů, jak je tomu v případě jiných správních rozhodnutí. Na rozdíl od deklaratorního rozhodnutí není prostředkem k řešení sporných skutečností či autoritativnímu odstraňování pochybností. Správní orgán osvědčením osvědčuje existenci nesporných skutečností, které jsou mu známy z úřední činnosti a při svém rozhodování zohlednil všechna stanoviska, vyjádření i námitku všech zúčastněných stran. Z výše uvedeného správní orgán dovodil, že jsou dány zákonné podmínky pro vydání osvědčení tak, jak je uvedeno.

Správní orgán proto s ohledem na vyhodnocení shora uvedených znaků vydává tímto osvědčení, že na pozemcích parc.č. 398/1, 398/14, 385/142, 382/5, 385/229, 385/230, 385/227, 385/226, 385/225, 385/217, 385/216, 383, 385/232 pro k.ú. Břeclav, existuje veřejně přístupná účelová komunikace, neboť byly naplněny všechny čtyři znaky pro její určení.

Mgr. Jana Létalová
oprávněná úřední osoba
úsek dopravy a silničního hospodářství

Toto osvědčení se doručuje jednotlivě žadateli a vlastníkům pozemkových parcel.

Příloha: snímek z evidence katastru nemovitostí – zakres VPÚK

Rozdělovník – obdrží:

1. Macoun
2. Vavrečan
3. Bártová
4. Bařinová
5. Chorvát
6. Semíková
7. Akai
8. Opluřtil
9. Puldová
10. Benada
11. Baránková
12. Barnet
13. Poulová
14. Valenta
15. Mikuličová
16. Povodí Moravy, s.p., Dřevařská 932/11, 602 00 Brno (DS)